

Valsts ieņēmumu
dienests

Seminārs saimnieciskās darbības veicējiem.

**Par nodokļa režīma maiņu - iedzīvotāju ienākuma nodokļa
maksātājiem.**

**Par grozījumiem Mikrouzņēmumu nodokļa likumā.
04.12.2018.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Ierobežojumi

Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrējas uzsākot saimniecisko darbību, vai iesniedzot pieteikumu **līdz pirmstaksācijas gada 15.decembrim.**

Mikrouzņēmuma nodokli var maksāt, ja:

- saimnieciskās darbības ieņēmumi – apgrozījums – kalendāra gadā nepārsniedz 40 000 EUR (ieņēmumi);
- mikrouzņēmuma darbinieku skaits jebkurā brīdī nav lielāks par pieciem (ieskaitot pašu saimnieciskās darbības veicēju vai īpašnieku);
- mikrouzņēmuma darbinieka (ieskaitot pašu saimnieciskās darbības veicēju vai īpašnieku) ienākums nepārsniedz 720 EUR mēnesī.

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Nodokļa likmes

- Mikrouzņēmuma nodokļa likme 15%.
- 2018. un 2019.taksācijas gadā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs **var nepiemērot 20% likmi apgrozījuma pārsniegumam līdz 52 000 euro**, ja pirmstaksācijas gada apgrozījums vai tā gada apgrozījums, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, pārsniedza 40 000 euro.

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Ierobežojumu pārkāpšana

- Ja mikrouzņēmuma apgrozījums gadā pārsniedz 40 000 EUR, apgrozījuma pārsnieguma daļai piemēro 20% likmi.
- Ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums nepamatoti pārsniedz 720 EUR mēnesī, ienākuma pārsnieguma daļai papildus piemēro 20% likmi;
- Ja mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma darbinieku skaits ceturksnī nepamatoti pārsniedz piecus darbiniekus mikrouzņēmumu nodokļa likmei pieskaita 2 procenta punktus par katru papildus nodarbināto darbinieku.

Ja ir pārsniegts vismaz viens no šiem kritērijiem, nodokļu maksātājs zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo taksācijas gadu.

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā

Mikrouzņēmuma apgrozījuma ierobežojums

- **Apgrozījums nevar pārsniegt 40 000 euro**
- 2018. un 2019. taksācijas gadā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs **var nepiemērot 20% likmi apgrozījuma pārsniegumam līdz 52 000 euro**, ja pirmstaksācijas gada apgrozījums vai tā gada apgrozījums, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, pārsniedza 40000 euro

Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1. punkta "b" apakšpunkts, 4.panta pirmās daļas 2. punkts un Pārejas noteikumu 26.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Grāmatvedība

- Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs uzskaita ieņēmumus un izdevumus.
- Nodokli maksā un mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju iesniedz vienu reizi ceturksnī, deklarācijā ietverot arī informāciju par darbinieku ienākumiem.
- Mikrouzņēmums maksā mikrouzņēmumu nodokli līdz ceturksnim sekojošā mēneša **15.datumam**
- Periodā, par kuru maksā mikrouzņēmumu nodokli, nav tiesību ienākumam (arī citur gūtajam) piemērot gada neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Persona, kas ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja, ierakstiem izmanto mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja žurnālu – paraugs ir noteikts Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 2.pielikumā

(VID mājas lapā- [Sākums](#)-[Uzņēmumiem](#) -[Grāmatvedības organizēšana](#)- Informatīvie un metodiskie materiāli-sadaļa [Grāmatvedības organizēšana](#))

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Minimālais nodoklis

Norma, kas piemērojama ar taksācijas periodu no 2014.gada 1.janvāra

Saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem **kalendārā gadā** nav bijis apgrozījums vai aprēķinātais nodoklis nepārsniedz **50 EUR**, ir pienākums iemaksāt budžetā nodokli 50 EUR apmērā (neattiecas uz gadu, kad **reģistrē un slēdz** saimniecisko darbību).

Minimālais nodoklis attiecas uz šādiem nodokļu maksātājiem:

- IIN
- UIN
- MUN

Valsts ieņēmumu
dienests

Par darbinieka nodarbināšanu mikrouzņēmumā

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieks vienlaikus var būt nodarbināts tikai vienā mikrouzņēmumā.

- Valsts ieņēmumu dienests neregistrēs darbinieku mikrouzņēmumā, ja tas jau būs nodarbināts citā mikrouzņēmumā.
- Slēdzot darba līgumu, darba devējs no pretendenta saņem rakstveida apliecinājumu, ka tas nav nodarbināts pie cita mikrouzņēmuma.

Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2.2 pants

Valsts ieņēmumu
dienests

Par darbinieka nodarbināšanu mikrouzņēmumā

VID līdz 2018.gada 1.februārim EDS informēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātājus par darbiniekiem, kuri **2017.gada 31.decembrī vienlaikus tika nodarbināti arī pie cita mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.**

Ja darbinieki, kuri **2017.gada 31.decembrī** ir nodarbināti **vairākos mikrouzņēmumos vienlaikus**, šādā veidā tiks nodarbināti **2019.gadā**, tad, aprēķinot mikrouzņēmumu nodokli, mikrouzņēmums papildus aprēķinātajai likmei pieskaitīs **divus procentpunktus par katru šādu darbinieku un ar 2020.gadu zaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.**

Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta astotā daļa, 6.panta otrā daļa un Pārejas noteikumu 27.un 28.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs

Darbinieks A ir nodarbināts divos mikrouzņēmumos kopš 2016. gada un abi mikrouzņēmumi līdz 2018. gada 1. februārim saņem par to informāciju no Valsts ieņēmumu dienesta. Darbinieks A turpina strādāt abos uzņēmumos gan 2018., gan 2019. gadā.

- 2018. gadā abi mikrouzņēmumi var strādāt bez ierobežojumiem;
- 2019. gadā abi mikrouzņēmumi likmei pieskaitīs papildu 2 procenta punktus
un
- 2020. gadā abi mikrouzņēmumizaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu

Valsts ieņēmumu
dienests

Paziņojums par saimnieciskās darbības reģistrēšana

Par saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas statusu ir iespējams pārliicināties VID publiski pieejamā Nodokļu maksātāju reģistrā.

Informācija par fiziskām personām, kuras veic saimniecisko darbību un ir reģistrētas VID Nodokļu maksātāju reģistrā, pieejama VID mājas lapā

www.vid.gov.lv sadaļā Noderīgi > VID publiskojamo datu bāze > [Lietot VID publiskojamo datu bāzi](#) > [Saimnieciskās darbības veicēji](#).

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodokļa režīma maiņu

- Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrējas uzsākot saimniecisko darbību, vai iesniedzot pieteikumu **līdz pirmstaksācijas gada 15.decembrim.**
- Ja vēlas mainīt nodokļa nomaksas režīmu iesniegumu par nodokļa maksātāja statusa maiņu iesniedz **līdz pirmstaksācijas gada 15.decembrim.**

Nodokļu maksātājs iegūst vai zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamā gada 1.janvāri.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas kārtība

- maksā atbilstoši gada ienākumu deklarācijai (GID) rezumējošā kārtībā;
- GID ir jāiesniedz VID ne vēlāk kā taksācijas gadam sekojošajā gadā **no 1.marta līdz 1.jūnijam**, bet ja taksācijas gada ienākumi pārsniedz 55 000 *euro* - no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam;
- Pēc GID aprēķinātā nodokļa summa jāiemaksā budžetā ne vēlāk kā līdz **16.jūnijam**, bet, ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz **640 euro**, maksātājs to var iemaksāt budžetā trijās reizēs –**līdz 16. jūnijam, 16.jūlijam, 16.augustam, katru reizi iemaksājot trešo daļu no kopējās nodokļa summas.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas kārtība

Nodokļa maksātājs, kas ir reģistrēts kā saimnieciskās darbības veicējs, ne vēlāk kā līdz 16.jūnijam iemaksā budžetā nodokli 50 *euro* apmērā, ja taksācijas gadā nav gūts ar nodokli apliekams ienākums no saimnieciskās darbības vai ja aprēķinātā nodokļa summa no saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma nepārsniedz 50 *euro*.

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – uzskata par pašnodarbinātu personu likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” izpratnē.

Pašnodarbināta persona veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kad mēneša ienākumi (ieņēmumi, no kuriem atskaitīti ar to gūšanu saistītie izdevumi) sasnieguši 1/12 daļu no Ministru kabineta noteiktā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālā apmēra – **430 EUR (2018.g.)** mēnesī.

Sociāli apdrošināmā persona	Likme (%)2018.g.
Pašnodarbinātais (arī I, II vai III grupas invalīds, izdienas pensijas saņēmējs, invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs)	32,15
Pašnodarbinātais, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (arī pensiju, kas piešķirta ar atvieglotiem noteikumiem vai priekšlaicīgi)	30,34
Pašnodarbinātais – nekustamā īpašuma apsaimniekotājs (neattiecas uz pensionāriem)	27,27

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

- Ja pašnodarbinātas personas ienākumi mēnesī sasniedz vai pārsniedz minimālās algas apmēru, papildus obligātajām iemaksām, kas tiek noteiktas līdzšinējā kārtībā, tai reizi ceturksnī ir jāveic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vismaz **5 procentu** apmērā no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības.
- Ja pašnodarbinātas personas ienākumi mēnesī nerasniedz minimālās algas apmēru, tai ir jāveic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vismaz **5 procentu** apmērā. Iemaksas pensiju apdrošināšanai var neveikt, ja pašnodarbinātā ienākumi taksācijas gadā nerasniedz *50 euro*.

Valsts ieņēmumu
dienests

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem

Ienākumi 430 euro un vairāk	Ienākumi zem 430 euro	Ienākumi zem 50 euro (no gada sākuma)
Līdzšinējā kārtībā + iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības)	obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no faktiskajiem ienākumiem)	obligātās iemaksas neveic

Valsts ieņēmumu
dienests

***Saimnieciskās darbības veicēja
grāmatvedības uzskaitē vienkāršā
ieraksta sistēmā***

Valsts ieņēmumu
dienests

Uzskaites principi

- Naudas plūsmas princips – ieņēmumi jāatzīst tad, kad saņemti, izdevumi – tad, kad tie izdarīti
- Reģistrē tikai pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem
- Saimnieciskās darbības ieņēmumi un izdevumi noteikti likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.pantā un 11.⁵ pantā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Grāmatvedības reģistri

- Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls (1.pielikums)
- Citi reģistri
 - Pamatlīdzekļu
 - Krājumu
 - u.c.

Valsts ieņēmumu
dienests

Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšana

*Skaidras naudas lietošanas ierobežojumi ir noteikti **likuma «Par nodokļiem un nodevām» 30.pantā.***

*Kārtību, kādā nodokļu maksātāji, izņemot fiziskās personas, kuras nav individuālie komersanti un kuras nav reģistrējušās Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) kā saimnieciskās darbības veicēji, katru mēnesi deklarē savstarpējos skaidrā naudā veiktos darījumus nosaka **Ministru kabineta 2007.gada 10.aprīļa noteikumi Nr.237 «Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi».***

Darījums - darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, grozīšanai, turpināšanai vai izbeigšanai.

Skaidrā naudā veikts darījums – skaidras naudas saņemšana vai izsniegšana par tiesisko attiecību nodibināšanu, grozīšanu, turpināšanu vai izbeigšanu (darījumi, piemēram, var būt – pirkums, norēķins ar piegādātāju, aizdevuma saņemšana/izsniegšana, norēķins par nomas pakalpojumu, dāvinājums u.c.).

Skaidrā naudā veikta **darījuma operācija** – viena darījuma ietvaros veiktā vienreizējā vai daudzkārtējā naudas līdzekļu saņemšana vai izsniegšana atbilstoši noslēgtajam darījumam (turpmāk – darījuma operācija).

Valsts ieņēmumu
dienests

Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšana

Visi iepriekšējā mēneša laikā savstarpēji skaidrā naudā veiktie darījumi (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā vai vairākās operācijās), kuru summa pārsniedz 1500 euro, jādeklarē šādiem darījuma dalībniekiem:

- juridiskajām personām,
- fiziskajām personām, kuras ir individuālie komersanti,
- fiziskajām personām, kuras reģistrējušās VID kā saimnieciskās darbības

veicējas.

Darījuma dalībnieki par savstarpēji skaidrā naudā veiktajiem darījumiem, kuru summa pārsniedz 1 500 euro, iesniedz deklarāciju VID ne vēlāk kā līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam.

Piemēram, ja ZS "Putniņi" 25.septembrī SIA "Mielasts" piegādā kartupeļus par summu 3 500 euro. SIA "Mielasts" par piegādātajiem kartupeļiem ZS "Putniņi" 3.oktobrī samaksā 3 500 euro skaidrā naudā.

Par oktobrī 3 500 euro skaidrā naudā veiktajiem darījumiem gan ZS "Putniņi", gan SIA "Mielasts" ne vēlāk kā līdz 15.novembrim jāiesniedz deklarācijas VID.

Nodokļu maksātājiem (arī fiziskajām personām) nav atļauts veikt skaidrā naudā darījumus, kuru summa pārsniedz 7200 euro (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā operācijā vai vairākās operācijās)

Valsts ieņēmumu
dienests

Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšana

Darījuma dalībnieka **darījums ar fizisko personu**, kura nav individuālais komersants un nav reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicēja, ir **jādeklarē, ja darījuma summa vienā operācijā pārsniedz 3 000 euro.**

Skaidrā naudā veiktos darījumus ar fiziskām personām, kuras nav individuālie komersanti vai reģistrējušās VID kā saimnieciskās darbības veicējas, nodokļu maksātājam **jādeklarē līdz nākamā gada 1.februārim.**

Piemēram, ja ZS "Druva" no fiziskās personas, kura nav individuālais komersants un kura nav reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicēja, pērk traktoru par summu 4 000 euro. Par darījumu ZS "Druva" norēķinās, samaksājot visu summu vienā maksājumā skaidrā naudā.

ZS "Druva" skaidrā naudā veiktais darījums ar fizisko personu ir jādeklarē, jo darījuma summa pārsniedz 3 000 euro.

Valsts ieņēmumu
dienests

Informācija VID mājas lapā

[Saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls](#) ([Sākums-Privātpersonām](#)-Saimnieciskās darbības veicēji)

[Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls](#) ([Sākums](#)- [Privātpersonām](#)-Saimnieciskās darbības veicēji)

[Grāmatvedības kārtošana vienkāršā ieraksta sistēmā](#) ([Sākums](#)- [Privātpersonām](#)-Saimnieciskās darbības veicēji)

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību !

Jautājumus par nodokļu normatīvo aktu piemērošanas kārtību Jūs varat uzdot
www.vid.gov.lv vai arī zvanot pa konsultatīvo tālruni Nr. 67120000